

OŚ. 6220.04.2020.KK

D E C Y Z J A

Na podstawie:

- art. 71 ust.1 i 2 pkt 1, art. 75 ust.1 pkt 4, art. 80 ust. 1 i art. 81 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.) i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn.zm.)

- po rozpatrzeniu wniosku z dnia 24.01.2020 r. Pana ..... o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 106/1, obręb Żabin

orzekam

odmówić ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 106/1 obręb Żabin

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 24.01.2020 r. Pan ..... wystąpił do Wójta Gminy Wierzchowo o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 106/1, obręb Żabin. Dnia 14 lutego 2020 r. wszczęto postępowanie administracyjne, o czym powiadomiono strony oraz poprzez ogłoszenie podano do publicznej wiadomości informację o wszczęciu postępowania w wyżej wymienionej sprawie i przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, poprzez sołtysa sołectwa Żabin, który umieścił je na tablicach informacyjnych w miejscowości Żabin.

Z przedłożonych dokumentów, tj. wniosku wraz z raportem oddziaływania na środowisko wynika, że planowana inwestycja należy do przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. poz. 1839, z późn. zm.) tj. chów lub hodowla zwierząt innych niż wymienione w lit. a w liczbie nie

mniej niż 210 DJP przy czym za liczbę DJP, przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę zwierząt.

W oparciu o ww. rozporządzenie należy stwierdzić, że inwestycja ta zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagany.

Wójt Gminy Wierzchowo pismem z dnia 14.02.2020 r. nr OŚ. 6220.04.2020.KK działając na podstawie art.77 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy o uzgodnienie warunków realizacji dla wyżej wymienionego przedsięwzięcia.

W trakcie trwania postępowania administracyjnego wyżej wymienione organy wzywały Wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji oraz złożenia wyjaśnień do przedmiotowej inwestycji. Wyjaśnienia oraz przedłożone dokumenty przekazywano na bieżąco do organów właściwych. W trakcie prowadzonego postępowania Wójt Gminy Wierzchowo przesłał również do organów wniesione pisma i protesty, które złożone zostały przez mieszkańców oraz przedsiębiorców działających na terenie Gminy Wierzchowo. Dnia 03.03.2020 r. Stowarzyszenie Ludzi Nieobojętnych „Lobelia” oraz dnia 04.06.2020 r. „Natura” Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Środowiska Gminy Wierzchowo złożyły wnioski o dopuszczenie ich do udziału na prawach strony w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Oba Stowarzyszenia dopuszczono do udziału na prawach strony do przedmiotowego postępowania.

Dnia 15.07.2020 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowieniem nr WST-K.4221.3.2020.AW.5 oraz Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy postanowieniem nr BD.RZŚ.4360.9.2020.KZ.2 z dnia 13.05.2020 r. uzgodnili pozytywnie realizację przedsięwzięcia i określili działania jakie Inwestor musi podjąć na etapie realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim po zapoznaniu z przesłanym materiałem dowodowym dnia 15.05.2020 r. wydał opinię sanitarną nr PSSE-NZNS-465-1-11/20 i pozytywnie zaopiniował planowane przedsięwzięcie.

W trakcie prowadzonego postępowania, po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, Wójt Gminy Wierzchowo dnia 27.07.2020 r. skierował pismo nr OS.6220.04.2020.KK do Inwestora, w którym wniósł o rozważenie możliwości realizacji przedsięwzięcia w systemie ściółkowym. Pismem z dnia 29.06.2020 r., które wpłynęło do tutejszego Urzędu dnia 30.07.2020 r. Wnioskodawca wskazał, że rozważenie chowu ściółkowego zostało zaniechane na wstępnym etapie przygotowania inwestycji.

Obwieszczeniem z dnia 18.08.2020 r. Wójt Gminy Wierzchowo powiadomił strony prowadzonego postępowania o jego zakończeniu i wyznaczył czternastodniowy termin na zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Dnia 14.09.2020 r. Wójt Gminy Wierzchowo odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 106/1 obręb Żabin. Od niniejszej decyzji odwołał się Wnioskodawca. Pismem z dnia 1.10.2020 r. przesłano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie odwołanie wraz z aktami sprawy.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją nr SKO.4170.2372.2020 z dnia 30.12.2020 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, a sprawę przekazało do ponownego rozpatrzenia. O powyższym fakcie powiadomiono strony prowadzonego postępowania administracyjnego poprzez obwieszczenie Wójta Gminy Wierzchowo.

Z uwagi na fakt zajęcia stanowiska dot. opracowania ekspertyzy dotyczącej potencjalnego oddziaływania na środowisko oraz uciążliwości dla otoczenia planowanej fermy trzody chlewnej, powiadomiono strony, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia nie zostanie załatwione w ustawowym terminie.

Dnia 7.05.2021 r. poprzez obwieszczenie Wójta Gminy Wierzchowo powiadomiono strony, że w publicznie dostępnym wykazie zamieszczona została wyżej wymieniona ekspertyza. Ekspertyzę wykonał pracownik Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Obwieszczeniem nr OŚ. 6220.04.2020.KK z dnia 25.05.2021 r. Wójt Gminy Wierzchowo powiadomił strony prowadzonego postępowania o jego zakończeniu i wyznaczył

czternastodniowy termin na zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W wyznaczonym terminie, żadna ze stron nie wniosła uwag do zebranego materiału dowodowego.

Dnia 10.06.2021 r. Wójt Gminy Wierzchowo decyzją nr OS.6220.04.2020.KK odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Inwestor pismem z dnia 30.06.2021 r. wniósł odwołanie od wyżej wymienionej decyzji. O powyższym fakcie powiadomiono strony poprzez obwieszczenie Wójta Gminy Wierzchowo, a dokumentację prowadzonego postępowania administracyjnego przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie.

Decyzją nr SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Wykonując postanowienia decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie, Wójt Gminy Wierzchowo wystąpił do Inwestora o przedłożenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla planowanej inwestycji, celem wystąpienia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, jako organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego, w zakresie wydania opinii wynikającej z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocena oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.). W trakcie prowadzonego postępowania Wójt Gminy Wierzchowo złożył wyjaśnienia na wezwania Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie, jak również poinformowano strony o niezakończonym terminie sprawy w wyznaczonym terminie.

Pismem nr WOŚ-II.7030.3.2022.KS z dnia 25.07.2022 r. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego odmówił wydania opinii w wyżej wymienionym zakresie, ponieważ przedmiotowy wniosek nie spełnia warunków kwalifikujących go do zaopiniowania. Z pisma wynika, że pozwolenie zintegrowane winna uzyskać instalacja do chowu lub hodowli drobiu lub świń o więcej niż 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg.

W trakcie toczącego się postępowania Wnioskodawca wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie ponaglenie w związku z przewlekłym prowadzeniem postępowania przez Wójta Gminy Wierzchowo. Postanowieniem nr SKO.4170.1531.2022 z dnia 30.06.2022 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie uznało ponaglenie za nieuzasadnione.

Wójt Gminy Wierzchowo obwieszczeniem nr OŚ.6220.04.2020.KK z dnia 01.08.2022 r. zawiadomił strony prowadzonego postępowania o jego zakończeniu i wyznaczył termin 7 dni na zapoznanie się i wypowiedzenie się co do zabranych dowodów i materiałów. W wyznaczonym terminie, żadna ze stron nie wniosła uwag do zebranego materiału dowodowego.

Dnia 2 września 2022 r. Wójt Gminy Wierzchowo wydał decyzję nr OŚ.6220.04.2020.KK, w której odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Inwestor pismem z dnia 15.09.2022 r. wniósł odwołanie od wyżej wymienionej decyzji. O powyższym fakcie powiadomiono strony poprzez obwieszczenie Wójta Gminy Wierzchowo, a dokumentację prowadzonego postępowania administracyjnego przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie.

Decyzją nr SKO.4170.2275.2022 z dnia 21.12.2022 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Pismem z dnia 10.03.2023. Wójt Gminy Wierzchowo wezwał Wnioskodawcę do przedłożenia zaktualizowanego i ujednoliconego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jak również do podania informacji dot. maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaka pomieści budynek inwentarski.

Pismem z dnia 28.03.2023 r. Inwestor poinformował tutejszy Urząd, iż uznaje za bezzasadne wezwanie w zakresie przedłożenia ujednoliconego raportu ooś, ponieważ zgromadzona w postępowaniu administracyjnym dokumentacja stanowi kompletną teczkę sprawy. Również poinformował, że podtrzymuje swoje stanowisko, że będzie prowadził chów tuczników w ilości 1996 sztuk.

Wójt Gminy Wierzchowo obwieszczeniem nr OŚ.6220.04.2020.KK z dnia 26.04.2023 r. zawiadomił strony prowadzonego postępowania o jego zakończeniu i wyznaczył termin 7 dni na zapoznanie się i wypowiedzenie się co do zabranych dowodów i materiałów. W wyznaczonym terminie, żadna ze stron nie wniosła uwag do zebranego materiału dowodowego.

Przedmiotowa inwestycja polegać będzie na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 106/1 w miejscowości Żabin, gmina Wierzchowo. Powierzchnia działki inwestycyjnej wynosi 0,9908 ha.

W projektowanej chlewni prowadzony będzie chów trzody chlewnej (tuczników), wyłącznie w systemie bezściółkowym (na rusztach), obejmujący 1996 sztuk tuczników o masie ciała do 110 kg.

W ramach niniejszej inwestycji planowana jest budowa budynku inwentarskiego o powierzchni zabudowy ok. 1880,2 m² z połaciami dachowymi dwuspadowymi o kącie nachylenia 14 stopni. Budynek podzielony zostanie na 2 komory pomiędzy którymi znajdować się będzie korytarz techniczny. Konstrukcję nośną budynku stanowić będą rami stalowe (słupy i kratownica). Dach pokryty zostanie blachą trapezową. Na podsufitkę wykorzystana będzie płyta termoizolacyjna o podwyższonej odporności ogniowej. Ściany zewnętrzne obudowane będą blachą trapezową, izolowane wełną mineralną grubości 15 cm. W kojcach ułożona zostanie posadzka w postaci ażurowych płyt betonowych grubości 10 cm, tzw. rusztów umożliwiających bezpośredni odpływ nieczystości do zbiornika gnojowicy. Posadzka oraz ściany zbiornika wykonane będą z betonu wodoszczelnego w systemie „białej wanny”. Budynek inwentarski wyposażony zostanie w czujnik temperatury, wilgotności oraz 14 kominów, które zamontowane będą w kalenicy i rozłożone równomiernie po długości budynku. W celu utrzymania wentylacji na stałym poziomie zastosowane będą kurtyny ścienne otwierane i zamykane za pomocą silnika elektrycznego.

Zbiornik na gnojowicę znajdować się będzie wewnątrz budynku pod rusztami betonowymi. Pojemność zbiornika przeznaczonego do magazynowania gnojowicy wynosić będzie 2483m³. Wanna na gnojowicę wykonana zostanie jako konstrukcja z betonu nieprzepuszczającego wody – tzw. biała wanna. Posadzka wanny gnojowicowej wykonana zostanie jako płyta betonowa zbrojona z betonu wodoszczelnego, na folii izolacyjnej, chudym betonie i na zagęszczonej pospółce. Wanna gnojowicowa będzie przykryta rusztami betonowymi opartymi na konstrukcji wsporczej.

Kolejnym elementem inwestycji będzie budynek gospodarczy przeznaczony do obsługi budynku inwentarskiego. Wyposażony zostanie w instalację wodną, kanalizacyjną, energii elektrycznej oraz ogrzewania elektrycznego. W budynku znajdować się będzie pomieszczenie socjalne, łazienka i pomieszczenie gospodarcze.

Inwestycja wyposażona zostanie w kontener na sztuki padłe, silosy paszowe i agregat prądotwórczy. Projektowane dojazdy i utwardzenia terenu wykonane zostaną z tłucznia drogowego frakcji 0 – 63 mm. Powierzchnia utwardzeń wyniesie około 1500 m².

Planowane przedsięwzięcie ogrodzone zostanie siatką stalową, która mocowana będzie na słupkach stalowych lub z płyt betonowych z prefabrykowanymi słupkami na wysokości 1,5 m. Wjazd na działkę oraz wyjazd odbywał się będzie poprzez zjazd z drogi publicznej przez bramę wjazdową o szerokości około 6,0 m, która zamykana będzie na klucz.

Z przedłożonych informacji wynika, że budynki zarówno inwentarski i gospodarczy będą zaopatrywane w wodę z planowanej do wykonania studni. Na terenie planowanej inwestycji

powstawać będą ścieki bytowe oraz ścieki z mycia chlewni. Ścieki bytowe z obsługi socjalno – bytovej odprowadzane będą do zbiornika bezodpływowego o pojemności około 5 m³. Nieczystości wywożone będą okresowo do oczyszczalni ścieków. Wody z mycia chlewni kierowane będą do zbiornika na gnojowicę. W tym miejscu należy zauważyć, że pojemność zbiornika bezodpływowego na nieczystości płynne wynosi 5 m³, przy zużyciu wody na cele socjalne na poziomie minimum 22 m³. Ten czynnik wpłynie na zwiększenie natężenia ruchu pojazdów, w zakresie transportu nieczystości płynnych, co spowoduje dodatkową emisję zanieczyszczeń do środowiska.

Na terenie gospodarstwa wytwarzane będą odpady zarówno na etapie realizacji, które związane będą z pracami budowlanymi i montażowymi oraz powstające z zaplecza socjalnego pracowników budowlanych, jak również odpady powstające w czasie eksploatacji przedsięwzięcia związane z prowadzonym odchowem zwierząt. Podczas eksploatacji inwestycji powstawać będą odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. Odpady te będą segregowane i magazynowane selektywnie, w wyznaczonych do tego celu miejscach, a następnie przekazywane wyłącznie podmiotom uprawnionym, posiadającym stosowne zezwolenia.

Z przedłożonych informacji wynika, że w budynku inwentarskim prowadzony będzie chów trzody chlewnej w liczbie 1996 sztuk zwierząt (warchlaki i tuczniaki). Wartość ta stanowi jeden cykl. W wyniku realizacji inwestycji planuje się 3 cykle w ciągu roku, w ramach których w chlewni w systemie bezściółkowym znajdować się będzie 5988 szt. zwierząt.

W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego Wójt Gminy Wierzchowo wielokrotnie wzywał Inwestora do podania maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaka będzie utrzymywana w projektowanym obiekcie. Inwestor w swoich wyjaśnieniach utrzymuje, że liczba ta wynosić będzie 1996 sztuk, tj. 279,44 DJP. Z przedłożoną liczbą zwierząt nie można się zgodzić. Natomiast zgodzić się należy ze stanowiskiem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska którzy wskazują, że w zakresie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wskaźnik maksymalnej możliwej obsady zwierząt obliczany jest przez podzielenie projektowanej powierzchni przeznaczonej do chowu i hodowli zwierząt przez minimalną powierzchnię utrzymania określonego rodzaju zwierząt. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w decyzji nr SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r. powołuje się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lipca 2017 r. sygn. akt II OSK 95/17, w którym stwierdzono, że przy obliczaniu DJP dla danej inwestycji nie jest istotna obsada deklarowana przez inwestora, gdyż należy uwzględnić

maksymalną możliwą obsadę inwentarza, którą winien ustalić organ. Nie ma zatem znaczenia deklarowanie przez inwestora jakie zwierzęta zamierza on hodować, np. w cyklach produkcyjnych obejmujących zwierzęta o różnych DJP, lecz konieczne jest obliczenie, w oparciu o wielkość budowanego obiektu, ile maksymalnie zwierząt może on pomieścić. Stanowisko Sądu wynika ze zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mocą, której doprecyzowano, iż za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że maksymalna możliwa ilość stanowisk dla przedmiotowej inwestycji wynosi 2490 szt. Liczba ta kwalifikuje przedsięwzięcie do instalacji przemysłowych, wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. W tej sytuacji zakres oddziaływania inwestycji na środowisko, wskazany w raporcie, będzie inny niż pierwotnie zakładał Inwestor. Oprócz tego planowane przedsięwzięcie kwalifikuje się do instalacji przemysłowych wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego i uzyskania opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego. Wójt Gminy Wierchowo znając stanowisko Inwestora w niniejszej sprawie orzekł jak w sentencji decyzji. Każde wyliczenia wskazane w raporcie oos obarczone są błędem, ponieważ powinny również uwzględniać liczbę zwierząt w ilości o 494 szt. większą niż pierwotnie zakładał dokument oos. W tej sytuacji należy zakwestionować ustalenia zapisane w raporcie, które mogą przyczynić się do niewłaściwej oceny w kontekście wpływu analizowanego podmiotu na środowisko i wszystkie jego komponenty.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że zwierzęta te wyprodukują w ciągu roku 3277,6 m³ gnojowicy. Niezbędny areał przeznaczony do nawożenia pól gnojowicą powinien wynosić 74,1 ha. Nawiązując do powyższego, Inwestor w wielu miejscach pisze o tucznikach jako grupie zwierząt, która utrzymywana będzie na fermie. Natomiast przy obliczaniu nawozów naturalnych (gnojowicy) wyróżnia drugą grupę zwierząt, tj. warchlaki. Nie ma też informacji od jakiej grupy zwierząt będzie rozpoczynał tucz. Na podstawie podanej liczby cykli można wywnioskować, że będą to tuczniaki. Cykl tuczu z warchlakiem będzie o 3 miesiące dłuższy, a więc Inwestor w najlepszym przypadku zdążyłby przeprowadzić co najwyżej dwa cykle. Należy liczyć przerwy pomiędzy poszczególnymi cyklami na higienizację i dezynfekcję pomieszczeń. Zgodnie z okresami karencji przerwy w produkcji powinny trwać kilka tygodni w skali roku. Dobór grupy technologicznej do obliczeń jest niezwykle ważny, ponieważ tucznik ma wyższe wskaźniki dotyczące m.in. wytwarzania gnojowicy.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że Inwestor zamierza zagospodarować większą ilość powstającej gnojowicy w biogazowni, natomiast pozostała część gnojowicy zostanie zagospodarowana na terenie gminy. W wyjaśnieniach nie wskazano działek do nawożenia pól gnojowicą. Ta sytuacja utrudnia weryfikację poprawności jej zagospodarowania. W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego sposób zagospodarowania gnojowicy odbiegł w 100% od założeń w raporcie.

Planowana inwestycja otoczona będzie pasem zieleni izolacyjnej średnio i wysokopiennej, będą to głównie tuje, sosna czarna, świerk kłujący, cyprysy. Nasadzenie znajdować się będą z każdej strony terenu gospodarstwa. Z wykonanej ekspertyzy wynika, że będzie to niewystarczające do ograniczenia emisji różnych związków towarzyszących intensywnej produkcji zwierzęcej. Skala powstających zanieczyszczeń przy tego typu obiektach jest zbyt duża by zatrzymać je w miejscu. Stwierdzono, że jest to niebezpieczne z punktu widzenia kumulacji zanieczyszczeń w jednym miejscu. Poza tym większość proponowanych do nasadzeń gatunków wyżej wymienionych roślin, to gatunki wrażliwe na oddziaływanie amoniaku. Z przedłożonej opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie wynika, iż na terenie objętym inwestycją dotychczas nie stwierdzono stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz chronionych siedlisk przyrodniczych. Ponadto, w miejscu realizacji inwestycji nie występują formy ochrony przyrody wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Planowana inwestycja zlokalizowana jest w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Noteci, w jednolitej części wód powierzchniowych PLRW60001818885189 o nazwie Wąsowa oraz jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr GW600025. Planowany teren inwestycji znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125 Zbiornik międzymorenowy Wałcz – Piła. Z opinii Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wynika, że charakter i skala oddziaływania inwestycji jak również wskazane przez Wnioskodawcę rozwiązania i technologie nie będą znacząco oddziaływać na jednolite części wód oraz nie będą stwarzać zagrożenia dla realizacji celów środowiskowych.

Dnia 27.07.2020 r. Wójt Gminy Wierzchowo pismem nr OŚ.6220.04.2020.KK zwrócił się do Inwestora o rozważenie możliwości prowadzenia przedmiotowej działalności w systemie ściółkowym argumentując tym, iż przemysłowa hodowla zwierząt jest jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego. Nawożenie pól gnojowicą może przyczynić się do skażenia powietrza, wody i gleby. Z ekologicznego punktu widzenia jednym z największych zagrożeń dla środowiska naturalnego jest spływ powierzchniowy azotanów i fosforanów powodujący eutrofizację zbiorników wodnych. W tym miejscu należą

ponownie wskazać, że chlewnia znajdować się będzie w odległości 1,23 km od jezior Busko i 1,12 km od jeziora Dramienko.

Dnia 30.07.2020 r. Pan ..... przedłożył swoje stanowisko, z którego wynika, że chów ściółkowy został zaniechany na wstępnym etapie przygotowania inwestycji.

Z powyższym wystąpieniem Inwestora nie można się zgodzić. Organ w tym przypadku za korzystniejsze dla środowiska uznał gospodarowanie obornikiem niż gnojowicą, i to temu wskaźnikowi należy przyznać wysoką wagę. W zakresie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko należy wziąć pod uwagę zestawienie wszystkich wskaźników i ich wagi w poszczególnych elementach oceny (przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne) które ma doprowadzić do wyboru wariantu, który pogodzi interes ochrony środowiska, społeczności oraz koszty finansowe w myśl zasady zrównoważonego rozwoju wyrażonej w art. 3 pkt. 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556, z późn.zm.).

Z opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim wynika, że realizacja przedsięwzięcia przy spełnieniu założeń raportu nie wpłynie na pogorszenie warunków sanitarno – zdrowotnych. Z przytoczoną opinią nie można się zgodzić, ponieważ ten sam organ w odpowiedzi na interpelację w sprawie wpływu wylewania gnojowicy na pola będące w bliskim sąsiedztwie z terenami zabudowanymi stwierdził, że „odory mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie człowieka. Wynika to przede wszystkim z oddziaływania na psychikę. Długotrwałe narażenie na uciążliwość zapachową może wywołać depresję, zmęczenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności oraz podrażnienie oczu i gardła”.

W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego strony tego postępowania oraz mieszkańcy zwrócili uwagę, że inwestycja związana z chowem trzody chlewnej w dużej koncentracji będzie niekorzystnie wpływać zarówno na środowisko naturalne, stworzy uciążliwości dla mieszkańców jak i pogorszy walory turystyczne regionu. Lokalizacja niniejszego przedsięwzięcia budzi zdecydowany sprzeciw społeczności lokalnej. Okresowo jest wysoce prawdopodobne, że będzie następować kumulacja emisji odorów powodowana czyszczeniem rusztów oraz budynku chlewni, a także w związku z wywozem gnojowicy na pola uprawne. Obecność odorów w powietrzu traktuje się jako czynnik pogarszający jakość życia ludzi. Wynika to z faktu, że są one wyczuwalne już w bardzo małych stężeniach, a długotrwały kontakt z nimi może powodować bóle głowy, zawroty, nudności co potwierdza Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim. W związku z czym właściwe jest uznanie przez Wójta Gminy Wierzchowo jako organu prowadzącego postępowanie, protestów mieszkańców jako zasadne.

Rozważając kwestie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie ludzi należy mieć na uwadze zasadę przezorności – zasada prawa unijnego (art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej TFUE), która jako tzw. ogólna zasada powinna być uwzględniana przy interpretacji wszystkich przepisów ochrony środowiska oraz przy podejmowaniu decyzji w sprawach administracyjnych związanych z ochroną środowiska. Zasada ta wymaga, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków traktować jak pewność ich wystąpienia. Kierując się zasadą przezorności na płaszczyźnie ocen środowiskowych należy przyjąć, że działania, których skutki są niepewne, wątpliwe lub ryzykowne należy uznać za znaczące. Organ uznał, że realizacja inwestycji w sposób znaczący wpłynie na jakość życia ludzi w najbliższym otoczeniu. Na podstawie raportu oddziaływania na środowisko nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób negatywny wpływać na zdrowie okolicznych mieszkańców. Raport jest dokumentem o wysokiej wartości dowodowej, lecz sporządzenie go nie zwalnia organu uzgadniającego do czynienia własnych ustaleń w celu weryfikacji przedstawionych danych (wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. sygn. akt IV SA/WA 2206/06). W przedłożonym przez inwestora raporcie przedstawione zostały obliczenia w zakresie uciążliwości odorowej pochodzącej z planowanego budynku inwentarskiego tylko w zakresie teoretycznym. Nie daje to pewności, że oddziaływanie planowanego obiektu na jakość powietrza w rejonie miejscowości Żabin nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia lokalnej społeczności oraz, że obszar tej uciążliwości będzie taki jak zakłada inwestor.

Również należy zwrócić szczególną uwagę na uzasadnienie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego II OSK 1459/12 który wskazuje, że „nie można zgodzić się ze stanowiskiem organu, że skoro w polskim ustawodawstwie nie określono standardów zapachowych uciążliwych dla ludzi, to okoliczność ta nie może stanowić o formalnych rozstrzygnięciach administracyjnoprawnych”. Przepis art. 47 pkt 1 lit. a, pkt 2 p. o. ś., (wedle ówczesnego stanu prawnego) nie odwołuje się do obowiązujących, dopuszczalnych norm – substancji szkodzących środowisku, lecz nakazuje ogólną ocenę wpływu inwestycji na zdrowie ludzi i warunki ich życia oraz ocenę środków zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu. Podobne uregulowanie znajduje się w Dyrektywie Rady (EWG) nr 337/1985 z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. UE L15/t.1, s. 248 ze zm.). Dyrektywa wskazuje na konieczność przeprowadzenia analizy ogólnego oddziaływania przedsięwzięcia na zdrowie człowieka, co oznacza, zdaniem Sądu I instancji, konieczność

brania pod uwagę zarówno czynników negatywnych mających normy określone przepisami, jak też tych, które nie zostały sparametryzowane (podczas gdy raport o oddziaływaniu inwestycji na środowisko oraz postanowienia uzgadniające organów współdziałających opierają się jedynie na czynnikach sparametryzowanych).

Intensywna produkcja zwierzęca może stanowić obciążenie dla wszystkich elementów środowiska naturalnego (gleby, wód i powietrza) poprzez emisję zanieczyszczeń do powietrza z budynków inwentarskich oraz poprzez odchody zwierzęce, głównie przez gnojowicę, która przedostaje się do gleby oraz wód zarówno powierzchniowych jak i gruntowych. Z ekologicznego punktu widzenia największym zagrożeniem dla środowiska naturalnego w produkcji rolniczej jest wymywanie azotanów do wód gruntowych, wpływające na jakość wody pitnej oraz spływ powierzchniowy azotanów i fosforanów powodujący eutrofizację zbiorników wodnych i nadmierny wzrost biomasy. Dodatkowo, występujące w wodach glony pobierają łatwiej przyswajalny azot zredukowany, dzięki czemu rozwijają się znacznie intensywniej. Azot w postaci amoniaku jest też silnie toksyczny dla fauny wodnej. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż w pobliżu planowanej inwestycji istnieją dwie przemysłowe hodowle trzody chlewnej. Każda uciążliwa dla środowiska działalność zlokalizowana w pobliżu akwenów wodnych, może spowodować naruszenie standardów środowiskowych i zakłócenie funkcjonowania rozproszonych ekosystemów wodnych.

Należy stwierdzić, że zgodnie z otrzymaną ekspertyzą, ilość powstającego amoniaku w przeliczeniu na azot i powierzchnię gruntów, są wielokrotnie większe niż wynosi średnia tolerancja ekosystemów. Również emisja amoniaku wskazana w raporcie jest mocno zaniżona, ponieważ Inwestor przyjął bardzo niski współczynnik emisji amoniaku, który dot. warchlaków. Jest on porównywalny do emisji, która przypada na jedną kurę nioskę. Są to zwierzęta różne wagowo, które charakteryzuje różna specyfika, jeśli chodzi o wskaźniki. Kolejną substancją mającą wpływ na otoczenie jest siarkowodorów. Obliczona ilość wyemitowanego siarkowodoru wyniesie 97,9 kg/rok. Siarkowodór jest wyczuwalny w bardzo niewielkich stężeniach, a zabudowa mieszkalna znajduje się w bliskiej odległości od analizowanej fermy. W okolicy istnieją już fermy wielkoprzemysłowe emitujące siarkowodór. Dodatkowa depozycja związków siarki w badanym regionie może przyczynić się do zwiększenia stężenia tego pierwiastka w glebie, wodzie i powietrzu, pogarszając standardy środowiska, a tym samym może to mieć negatywny wpływ na zdrowie i komfort życia mieszkańców oraz wpływać na zdrowotność zwierząt i roślin.

Nawiązując do powyższego należy wskazać, że planowana inwestycja polegająca na bezściółkowym chowie zwierząt jest niewątpliwie najgorszym z możliwych rozwiązań.

W wyniku przeanalizowania kolejnego elementu planowanej inwestycji jakim jest hałas, nie można się zgodzić z informacjami wynikającymi ze zgromadzonych dokumentów. Z raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia wynika, że inwestycja nie będzie stanowiła zagrożenia dla klimatu akustycznego oraz że nie przewiduje się wystąpienia konfliktów społecznych zarówno na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Hałas przy tak dużej inwestycji będzie znacząco wpływał na jakość życia mieszkańców. Instalacja pracować będzie w systemie ciągłym, siedem dni w tygodniu 24 godziny na dobę. Nieustający hałas, którego źródłami będą agregat prądotwórczy, załadunek zwierząt, paszociągi, załadunek paszy do silosu, ruch pojazdów poruszających się po terenie gospodarstwa wpłynie negatywnie na życie mieszkańców. Wzrośnie natężenie ruch pojazdów na drodze dojazdowej do terenu inwestycji, tj. samochody ciężarowe tzw. ciężkie wywożące zwierzęta w jednym cyklu, samochody wywożące odpady, padłe zwierzęta a także pojazdy przywożące paszę. Każdy przejazd należy liczyć podwójnie, ze względu na ruch samochodu ciężarowego tam i z powrotem. Należy również zwrócić uwagę, że w okolicy działają jeszcze dwie fermy, które korzystają z tych samych dróg, a więc nastąpi znaczna kumulacja przejazdów na lokalnych drogach.

W ramach prowadzonego postępowania nie dostarczono argumentów, które zmieniłyby stanowisko Wójta Gminy Wierzchowo. Organ po przeanalizowaniu całego materiału dowodowego uznał, że wariantem najbardziej zasadnym byłyby wariant, który przyniósłby najmniej szkód w środowisku, a który został zaniechany przez Inwestora na wstępnym etapie założeń planowanego przedsięwzięcia. Ustawa o samorządzie gminnym nakłada na gminę obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym w zakresie ochrony środowiska i przyrody oraz zdrowia i bezpieczeństwa obywateli. Wójt Gminy Wierzchowo jako organ wypełniający obowiązki wynikające z ustawy o samorządzie gminnym dąży do systematycznego, zrównoważonego rozwoju gminy. Zrównoważony rozwój jest zasadą ujętą w konstytucji RP, jego istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego, jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego.

Dlatego też podejmowanie decyzji w sprawach szczególnie ważnych dla środowiska przyrodniczego oraz lokalnych społeczności, należy dokonywać z niezwykłą starannością. Decyzje te mają znaczący wpływ nie tylko na teraźniejszą sytuację społeczno-gospodarczą, a także na przyszłe pokolenia mieszkańców gminy oraz dalszy, zrównoważony rozwój gminy.

W związku z powyższym należy uznać powyższe argumenty za zasadne i orzec jak w sentencji decyzji.

Załącznikiem do niniejszej decyzji jest charakterystyka przedsięwzięcia

P o u c z e n i e

Od decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Wójta Gminy Wierzchowo.

Zgodnie z art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania od decyzji, strona może zrzec się prawa do jego wniesienia wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Wójtowi Gminy Wierzchowo oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania

Otrzymują:

1. Strony prowadzonego postępowania administracyjnego poprzez obwieszczenie Wójta Gminy Wierzchowo,
2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie, ul. Mieszka I 24, 75 – 132 Koszalin,
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy, Al. Mickiewicza 15, 85 – 071 Bydgoszcz,
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim, ul. Sobieskiego 1, 78 – 500 Drawsko Pomorskie,
5. a/a.